de ovend

8e jaorgang no. 4

de Ovend

achtste jaorgaank no. 4 september 1980

"De Ovend" is dē Stellingwarver culturele uutgifte, mit de naodrok op Stellingwarver schrieveri'je, taelkunde, volkskunde en historie. "De Ovend" wodt uutgeven deur de Stichting Stellingwarver Schrieversronte, en verschient ien keer in de twie maonden.

Adm. Johan Veenstra, Binderweg 3, Ni'jhooltpae, till. (05610) 8252
Red. Henk Bloemhoff, Boverweg 15A, Ni'jberkoop, till. (05163) 371, of: (050) 120154
Bureau-red.: Pieter Jonker, bureau Stichting Stellingwarver Schrieversronte, Meulehoeve, Bongheer 1, Postbusse 138, 8430 AC Oosterwoolde, till. (05160) 4533
Tikwark: Jan Gorter, Oosterwoolde.

Veurwoord

Vaeke konnen d'r op 'e eerste bladziede(n) van De Ovend plezierige dingen naor veuren scheuven wodden, dingen daor we wat veuruutgang mit zien laoten konnen, of daor we de lezers alvast mit anpriezen konnen wat d'r kommen zol, we kondigden ze zodoende vaeke veural veul leesplezier an. Disse keer het dat allemaol niet zo wezen mocht.

We staon in dit nommer aanst stille bi'j et wegraeken van oons bestuurslid Jan Betten, die, zoas de meerste meensken daenk' al verneumen hebben, op deensdagaovend 9 september op 31-jaorige leeftied bi'j Drachten verongelokt is. We maeken van de gelegenhied gebruuk om veur et be-

stuur oonze daank en wardering uut te spreken veur et mitleven dat van buten de Schrieversronte an bestuur en personiel toond is, mar ok en veural veur et mitleven dat deur de Schrieversronte-gemienschop opbrocht is.

In dit nommer ok een woord van naogedaachtenis angaonde de op 11 augustus 1980 overleden Stellingwarver historicus Gerke P. Mulder. Daornao et eerste pat van een artikel van zien haand over de oolde femilie Wiltinge in Appelsche, dat in de meitied al klaor kommen was, en daor in et zesde nommer van De Ovend van dit jaor et twiede pat van ofdrokt wodt.

Pieter Jonker
Henk Bloemhoff

IN MEMORIAM: JAN BETTEN

Een protte leden van de Stellingwarver Schrieversronte én een protte van oonze vrunden van de Kreenk vuur de Tweantse Spraok zullen heur de reize mit mekeer deur Stellingwarf van zaoterdag 6 september niet allienig herinneren blieven as een pracht dag, mar veural as de dag dat ze oonze kammeraod, bestuurslid en twiede veurzitter de onderwiezer Jan Betten uut Oosterwoolde veur de laeste keer mitmaekt hebben. Want de deensdagaovend daornao al is hi'j, bi'j een verschrikkelik auto-ongelok - hielemaole buten zien schuld omme - ommekommen in een flauwe bocht in de grote diek naor Oosterwoolde bi'j Ureterp in de buurt. Groot was de verslegenhied doe de woensdag en de donderdag daorop et volk in Oost-Stellingwarf en omgeving tiedinge daon wodde. De meersten van die him goed kend hebben zullen nog ommeraek an et idee wennen moeten dat ze disse gemienschopsman en veur een protte meensken: trouwe kammeraod, veur altied missen zullen, veural omreden wi'j in et eerste plak ok docht hebben an en mitleven willen mit Renny en de beide kiender, Jan zien volk en schoonvolk en de ere naoste femilieleden.

Toch is et goed en stao hier stille bi'j de meenske Jan Betten zoas zoe'n protte him kend hebben uut et cultuur-

en gemienschopsleven. As naogedaachtenis, en ok as een meniere om him te eren - hoe weinig zoks dat de naobestaonden ok helpen kan - dat we daenk' doen kunnen deur zien te laoten hoe Jan Betten een veurbeeld was en blift van hoej' as meenske op een slim weerdevolle meniere zin en vorm an et leven geven kunnen ok buten et gezin, en buten et wark omme.

Jan Betten wodde op 27 meert 1949 geboren as boerezeune: in Langedieke, daor hi'j ok naor de legere schoele gong. Nao zien ULO-jaoren in Oosterwoolde gong hi'j naor de Pedagogische Akademie van Drachten. Doe hi'j daor in 1971 of kwam (en nao een tiedelike funktie as onderwiezer in Nijkerk) wodde hi'j benuumd as onderwiezer in Dedemsvaort. In de haast van 1971 wodde hi'j nuugd om lid te wodden van de warkgroep „Op 'e Schostienmaantel" die in et winterseizoen 1971-'72 negen Stellingwarfstaelige Ronopergramme's uut en over Stellingwarf maekte. Daor verzorgde hi'j onder eren vraoggesprekken veur, bi'jglieks mit schoelekiender. Doe d'r in de meitied van 1972 een aende kwam an die riegel radiopergramme's en as vervolg de Stellingwarver Schrieversronte opricht wodde, kwam Jan in et bestuur. Laeter, doe de Schrieversronte de stichtingsvorm keus, bleef hi'j bestuurslid, en hi'j wodde in 1979, bi'j et veerder verdielen van et wark, twiede veurzitter. Van 1972 tot 1977 gong een ploeg speulders mit „Et Harbargespul" (een pergramme van schetsen en lieties) deur de dörpen, daor hi'j in veur et voetlocht kwam, wiels hi'j veur dat pergramme veul organisaosiewark dee. In verschillende kemmissies van de Schrieversronte was hi'j drok doende: ik daenk hier an de jaorlikse veurbereidingskemmissie van de sutelaktie, en ok an de kemmissie „Stellingwarfs in 't onderwies", die hi'j koördineerde en daor hi'j een stokmennig schoeleboekies mit maekte. Mit hiel veul daank ok daenk ik weeromme an zien bemuuienis om woordeboekgroepen van de grond te kriegen, en an al zien wark veur de begeleiding van de eerste administratieve mitwarkers van de Schrieversronte, doe we bi'j die instaansie nog gien leidinggevende kracht hadden. Jan was intied al weeromme in Oost-Stellingwarf. Niet in zien geboortedörp Langedieke, mar in Oosterwoolde, daor hi'j mit ingang van 1 september

Jan Betten (†)

1974 benuumd was an de eupenbaore legere schoele die laeter de naeme „Tussen de Singels" kriegen zol. Goed en wel weeromme in zien oolde omgeving, wodde hi'j al riekelik gauw nuugd om lid te wodden van iene van de secties van de gemientelike Culturele Raod (1975), en wel van de sectie teniel, daor hi'j siktaoris van wodde, daor hi'j een protte opbouwend wark veur daon het en daor zien collega's him in kenden as een betrouwbere en hadde warker. Ie hoeven allienig mar te daenken an zien inzet veur et „eenakterfestival", dat ommeraek ansleug en dat een stimulaans wodde veur et tenielleven hier bi'j omme. Mar ok in de „raod" zels zette Jan him in, onder eren veur iene van de zaeken die him zo nao an et hatte lag: de H.J. Bergveldpries veur Stellingwarfstaelige literatuur. Mit veul wardering ok veur zien eerlik en principieel bruken van et Stellingwarfs in verschillende angelegenheden en op verschillende plakken zal mennig-iene him Jan herinneren blieven. Ok moet hier et feit dat hi'j dit jaor et siktariaot van de 'Stellingwarver Omroep Stichting' overneumen hadde, nog mit ere nuumd wodden.

Et brengt mi'j bi'j een laeste punt, zonder dat ik daor mit angeve dat ik mi'j over alle verdiensten van Jan genog uterd hebben zol. Dat is zien vertegenwoordiging van de Stellingwarver Schrieversronte in de Culturele Raod van Frieslaand (Fryske Kultuerried): as lid van de sectie literatuur, en as bestuurslid. In beide gevallen volgde hi'j mi'j indertied op. Die bewuste deensdagaovend wol Jan beslist henne, hadde hi'j de zaoterdag te veuren nog tegen me zegd, onder eren omreden d'r op die bestuursbi'jienkomst een begin maekt wodden zol mit de bi'jstelling veur et perveensiaol bestuur van de nota Kultureel Perspektief 1976, en hi'j was ok van doel veur te stellen dat de Fryske Kultuerried in et vervolg niet meer zien Friese adressering veur et van ooldsher Stellingwarfstaelige gebied bruken blieven zol, mar in alle geval de Stellingwarver naemen, naost de Nederlaanse. Daor is inderdaod mit de siktaoris over praot, die aovend. Onderwegs veur oonze eigen kring; op 'e weerommereize van zoe'n aovend veur de kultuur in oonze perveensie mos hi'j uut de tied raeken, en dat, terwiel veur him et gezin en et wark toch altied veuran

kwammen.

Vusen en vusen te vroeg moe'n wi'j him missen. Dat de man en heit, de gemienschopsman en de bestuursman Jan Betten veur veul meensken een veurbeeld wezen mag en blieven zal.

Uut naeme van de leden van de Stichting Stellingwarver Schrieversronte weensk ik Renny en de ere femilieleden alle starkte en veural ok vertrouwen in de toekomst toe.

Henk Bloemhoff

IN MEMORIAM: GERKE P. MULDER

Hoewel et eerst nao een zwaore opperaosie allemaole goed leek te gaon, het et dan toch zo wezen moeten: op 11 augustus 1980 raekte weg oons lid de bekende Stellingwarver historicus Gerke Pieters Mulder, die op 14-12-1905 in Appelsche geboren wodde. Mulder, die him veural nao zien pensionering uut alle macht inspand het veur een grondige, sekure anpak van de Stellingwarver historie, is tot in 't laest van zien leven aktief bleven, ondaanks tieden van ziekte. Hoe triest is et, veural veur zien vrouw, te beseffen dat krek op et stuit dat hi'j zoe'n protte of hadde, óf d'r nog drok mit doende was, krek now d'r zoveul op et punt ston te verschienen, hi'j uut oons midden raekt is. Zo kwam in et eerste nommer van Driemaandelijkse Bladen 32e jaorjaank (1980) zien artikel: Nog enkele Stellingwerfse toponiemen, en zo kreeg hi'j veur de zommer een artikel of: Wiltinge in Appelsche, dat in twie patten in oons blad verschienen zal. Veur de veurbi'je zommer kreeg hi'j ok klaor in haandschrift: De Voorgeschiedenis van De Verveningen in Appelsche door de Gezamentlijke Compagnons der Opsterlandsche en Ooststellingwerfsche Veenen en Vaarten (omdebi'j 50 blz. typt), dat ommeraek interessaant is, veural omdat et zien lat hoe de verveners staorig-an meer veengrond in bezit kregen, zonder dat eren d'r goed arg in hadden hoe ze in feite alle bezit en macht naor heur toe haelden. De Schrieversronte zal dit belangrieke boek

Gerke P. Mulder (†)

mit hulpe van et Nedersaksisch Instituut uutgeven. En dat is nog niet alles: ok van eer nog niet uutgeven wark zal daenk' dommiet gebruuk maekt wodden kunnen veur ni'je publikaosies. Veur wie nog niet zo vule mit et wark van Mulder in de kunde west het, is et misschien goed en kiek nog es in De Ovend viefde jaorgaank (1977) no. 4 (blz. 3), daor we een overzicht in gavven van et wark dat hi'j tot dan toe publiceerd hadde.

Mulder, die nao zien HBS-tied in Assen kiezen wol uut een studie Duuts en Engels, keus veur dat laeste, al hadde hi'j geern een Nedersaksische dialektstudie daon. Mar die meugelikhied was d'r indertied lange nog niet. An de Grunninger Universiteit haelde hi'j zien MO-B-akte Engelse tael- en letterkunde. Een goeie kammeraodschop hul hi'j mit Perf. Harting in Grunningen, tot die in 1970 wegraekte. In 1935 gong hi'j naor Hollaand: naor Schiedam, daor zien verloofde sund 1930 schoelejuffer was. Ze kwam van De Smilde, dus haost uut dezelde streek as hi'jzels. In de crisisjaoren gaf hi'j o.e. lessen Engels en Duuts an warkeloze zeeluden uut Vlaardingen, an de Rotterdammer pelisie en op 'e Schiedamse Haandelsaovendschoele. In 1938, et jaor van heur trouwen, wodde hi'j lerer in Bussum: an et Chr. Lyceum en an de Gooise H.B.S. Hi'j reisde doe zes keer in de weke henne-en-weer-denne en hul ok nog de Haandelsaovendschoele en de lessen veur pelisie-inspekteurs an, tot hi'j en de vrouw in september 1940 naor Naarden verveerden. Hi'j was ongeveer tien jaor siktaoris van de Examenkemmissie Engels L.O., daor hi'j him inzet het veur een goeie behaandeling van de kandidaoten en veur de pesisie van de examinaters.

De lezers van De Ovend hebben Mulder kend as een publicist mit liefde veur et vak van historicus, as een man die mit veul enthousiasme belangrieke zaeken veur 't locht haelen kon, en boven dat alles uut as een sekure warker: Die zien wark lezen hebben (zoas et boek Van Terwisga tot Willinge Prins (uutgifte van et Nedersaksisch Instituut, mit steun van de Culturele Raod van Oost-Stellingwarf en de Stichting Stellingwarver Schrieversronte), De geschiedenis van Appelsche (biezundere uutgifte van It Beaken -Fryske Akademy) en een hiele riegel artikels o.e. in de

Ni'je Oost-Stellingwarver en in de Driemaandelijkse Bladen) zullen begriepen dat hier een kundig man votvalen is die thuusheurde in et riegeltien van belangrieke onderzukers daor b.v. ok de historicus Dr. Oosterwijk en de onderzuker op et terrein van de historische geografie Dr. Bouwer in heuren.

Van et Schrieversronte-bestuur en oonze kemmissies en zo hebben daenk' veural de meensken van et bureau en ikzels (tillefonisch of schriftelik) kontakt mit him had. In woorden zoas die zegd binnen op de kremaosie deur doomnie Sj. Gerbrandy: "een echte Noordeling. Een man met een stuk rechtvaardigheidsgevoel, straight en ook wel wat hoekig. Zijn leerlingen zullen daar vast wel eens moeite mee hebben gehad. Maar door zijn strikte eerlijkheid en totale inzet zullen ze hem ook zeker gewaardeerd hebben. Datzelfde geldt ook voor zijn vrienden" kuwwe oons daenk' makkelik vienen. Alles vien ie weeromme in zien historisch onderzuuk: een huudvol wark, al mar zuken naor de waorhied en ok lange vaasteholen an staandpunten: een protte degelik en betrouwber wark, mar zonder benauwdens om bepaolde opvattings van eren an te valen, waorbi'j hi'j donkt me ok wel es een inkelde keer op glad ies west het, mar wat veur de verdudeliking van alderhaande inzichten ok zeker nut had het. De baand die wi'j van de Schrieversronte mit him zaggen en die hi'j, wat ooldere onderzuker, zag mit de 'jonge' Schrieversronte, zal oons bi'jblieven en oons anvieteren om deur te zetten. Mar ok aanders zal Gerke Mulder veur oons van betekenis blieven: in et veule en rieke wark dat hi'j volbrocht het, et stok kultuur dat hi'j oons naolaoten het. Dat zoks Vrouw Mulder en de ere naobestaonden een betien tot troost wezen mag.

Henk Bloemhoff

Wiltinge in Appelsche (1)

We kun annemen dat et algemien bekend is, dat d'r in et oostelikste stok van Stellingwarf, veural om Oosterwoolde henne, een protte naemen op -inge veurkommen. Dit verschiensel het aenlik nog gieniene beheurlik verklaord. Et ienigste daor ze et dislange ál over iens binnen, is dat dit naemen binnen die ofleided binnen van "patronymica" (femilienaemen) op -ing. Dat aachtervoegsel geft an persoonsnaemen de betekenis van "ofstammeling, zeune van". Al is et in de meerste gevallen niet dudelik meer van welke persoonsnaeme de plaknaeme percies komt, toch kuj' die verklaoring wel veur waor annemen. Bi'j die onddeliken heuren in alle geval de onder Oosterwoolde veurkommende naemen Jardinge, Prandinge, Schrappinge, Steginge, Buttinge, Rikkinge. In drie eren, Klasinga (Stell. Klaozinge), Sikkinge en Nanninge kuj' dudelik de now nog levende veurnaemen Klaas (Klaos), Sikke en Nanne weer vienen. Ok de dörpsnaeme Makkinge heurt tot die eerste groep, liekewel as Dedinge (in "Dedingeburen" onder Berkoop). Aekinge onder Appelsche heurt daenk' bi'j de ere groep, as de ofleiding van een persoonsnaeme Aeke goed is. Dat zol dan dezelde naeme wezen moeten as de now nog veurkommende veurnaeme Ekke. Alle naemen die 'k dislange nuumd hebbe bin of weren vanoolds de naemen van òf ien boerderi'je óf een groepien van twieje of meer plaetsen, die uutgruuien konnen tot buurtschoppies. Pattie konnen beheurlik groot wodden, zoas bi'jglieks Aekinge, dat mit zien negen plaetsen mar weinig kleinder was as Hoog Appelsche mit veertien, en Makkinge, dat as ienigste tot een dörp uutgruuid is. In dit opzicht onderscheidt 'm de in Appelsche veurkommende veldnaeme Wiltinge in de naemen Wiltingevenne, Wiltingemaod, Wiltingeweg, want d'r is in Appelsche gien boerderi'je of buurtschop ontstaon mit de naeme Wiltinge. Hoe zol dit zo kommen wezen? Wiltinge zal wel niet zo lange leden as naeme ontstaon wezen, en zal pas in et laest van de 16e en in et begin van de 17e ieuw veur et eerst bruukt wezen, deur iene persoon, die zien heit Wilt hiette - een veurnaeme die in disse omkrieten

trouwens lang niet zeldzem is - en die him niet mit de naeme van zien heit Wilts nuumde zoas et neffens et gebruuk wezen kund hadde, mar, om wat veur reden dan ok, liever de vorm op -inge bruukte, die percies dezelde betekenis hadde. Wat dat anbelangt kan ok wezen wodden op de in ongeveer dezelde tied ontstaone naemen as Franckena en Lycklama in plaets van de vormen neffens oold gebruuk Franckes en Lyckles. Nog in 1630 ondertekende de bekende Suffridus Lyclama á Nijeholt, grietman van Stellingwarf-Oostaende en trouwd mit Jelcke van Terwisga, stokken mit Suffridus Lyckles van Lycklama (Sjoerd veur Suffridus kon doe al niet meer!). Over die eerste Wiltinge - die mitien ok de laeste wezen zol - wi'k et in et now volgende verhael hebben.

Doe in 1640 et eerste Stemkohier opmaekt wodde, wodden in Appelsche as de eigeners van de plaetsen nrs. 3 en 7 in Hoog Appelsche opgeven "de Erfgenamen van Hendrick Wiltinge", en van nr. 24: "Wilt Hendricks weduwe cum liberis (dat hoolt in: mit heur kiender)" en "de Erfgenamen van Hendrick Wiltinge". As men dit lest, vraog ie je vot-endaolik een stokmennig dingen of, zoas: Wie was eigenlik die in 1640 al wegraekte Hendrick Wiltinge? En ok: wie was de ok al overleden Wilt Hendricks en zien wedevrouw? En veerder: Wie weren die "Erfgenamen" van Hendrick Wiltinge? Mar ok: as nr. 24 in 1640 dield bezit is van de wedevrouw van Wilt Hendricks en die van Hendrick Wiltinge arfden, wat was dan de baand tussen disse twie perti'jen? Heurden die wedevrouw mit die kiender dan niet tot degenen die van him arfden, en, as dat inderdaod niet zo was, hoe kwammen ze dan an een pat van disse plaetse? En as ze d'r wel bi'j heurden, waoromme wodden ze dan appat nuumd, en waoromme kwammen ze dan niet bi'j die twie ere hoeven, de nrs. 3 en 7 in Hoog Appelsche veur? En bi'j al disse vraogen komt d'r dan nog iene: waoromme heurde disse nr. 24, diej' toch wel beschouwen meugen as et stamhuus van de femilie Van Terwisga, al in 1640 niet meer bi'j et femiliebezit? Ik stelde disse vraoge ok al in 1972, doe ik doende was mit et groot-grondbezit in de gemiente Oost-Stellingwarf [1]), en in 1974, in mien studie over et femiliebezit van de femilie Van Terwisga deur de iewen [2]). Nao et klaor kommen

van die laeste studie heb ik mi'j wat meer doende holen mit de vraogen die ik krek nuumde, en die feitelik allemaole op iene grote vraoge daele kommen: Wie was eigenlik die in 1640 al versturven Hendrick Wiltinge?

Behalven in et wat wondere verhael van De Jong [3]), die zegt, dat d'r een soort van overlevering bestaot in Appelsche (die ik trouwens nog nooit vertellen heurd hebbe) waorin uut de doeken daon wodt dat Wiltinge, de man die de venne mit die naeme "anlegd" hebben zol, een in Appelsche geboren abt van et klooster van Runen west het, is in Appelsche de naeme Wiltinge niet meer bekend as persoonsnaeme. In et Cartularium van Dikninge (Rieksarchief in Drente) he'k naor die abt zocht, mar ik kon him niet vienen. De naeme vienen we allienig nog weer in een peer veldnaemen, zoas Wiltingevenne, Wiltingemaad en Wiltingeweg [4]). 't Ligt dus veur de haand daj' d'r an beginnen te daenken dat degenen die van him arfden mar niet bi'j de naeme nuumd wodden, allegeer vrouwlu west hebben, of, as d'r wel manneliken west hadden, dat die dan de naeme Wiltinge niet overneumen hadden, mar weer op 'e oolde gewoonte van naemen geven overgaon weren, en heur dus gewoon weer Hendricks (dus: de zeune van Henderk) nuumd hadden. En inderdaod, in 1640 koj' verschillende personen mit die naeme tegen in Appelsche. Bi'jglieks de al eerder nuumde Wilt Hendricks, die zien wedevrouw mit de kiender eigener was van een pat van de sate Terwische. Mar ok bi'j hoeve nr. 2 in Hoog Appelsche vien ie een Jan Hendricks, die mit nog iene disse plaetse dielt, en hi'j is ok de "bruicker" van nr. 25, de pasteri'jehoeve, dat was de naoste buurman van Terwische. Veerder is d'r ok nog Aebele Hendricks, Dörprichter in Appelsche, die het nr. 16 in Aekinge in hanen, en dan hej' nog een zekere Beernt Hendricks, de eigener van nr. 27 op De Bult. Keur zat dus, mar behalven bi'j Wilt Hendricks vienen we niks waordeur oons een lochien opgaon wil wat Hendrick Wiltinge anbelangt. Zien naemen wiezen in alle geval wel in die richting, en ok et bezitten van een pat van de Sate Terwische, dat hi'j de vrouw en de kiender naoleut, is een dudelike anwiezing. Mar we moe'n vanzels niet vergeten dat de naeme Hendrick een protte veurkwam (en -komt!) in Stellingwarf,

dat ie moe'n ommeraek veurzichtig wezen eerdaj' conclusies trekken in zoe'n geval. Omreden d'r uut de Floreenkohieren dus niks mit zekerhied vaaste te stellen was, mos ik naor ere bronnen uutkieken, die vanzels allienig mar in et Rieksarchief in Liwwadden te vienen wezen zollen. Omreden ik mi'j niet stark genog vule om hielemaole naor Liwwadden te reizigen, leek et d'r even op da'k een punt aachter mien onderzuuk zetten moeten zol. Mar op et goeie mement kreeg ik hulpe van een collega-sneuper, die op zuke was naor zien vere veuroolden en uut Schoterlaand kwam, en die op etzelde terrein an 't pluzen was as ikke. Soms daenk ie dat de wonderen de wereld nog niet uut binnen, want ... disse collega, dee mi'j blieken, was uuteindelik femilie van een kleindochter van de Hendrick Wiltinge die ik an 't zuken was! Hi'j het me anbeuden fotokopienen te sturen van alle pepieren daor hi'j naemen uut Appelsche in tegen kwam, en benaemens die die sleugen op Wiltinge en Terwische. Hi'j wol mi'j ok geern helpen bi'j et ontcieferen van somstieden slim muuilik leesbere 17e ieuwse haandschriften en de uutleg van de tekst. Ik zol aenlik niet goed weten hoe 'k mien kammeraod H. Faber uut Den Helder wel niet bedaanken kan, want zonder zien hulpe wa'k lang zoveer niet kommen mit dit onderzuuk.

Ik kon dus uut aende zetten mit de wissighied, dat "Hendrick Wiltinge" gien "sprokien" was, mar echt: een man die in de laeste helte van de 16e en et begin van de 17e ieuw in Appelsche leefd het, en die in zien tied een niet onbelangrieke rolle speuld het in Appelsche. Vanzels, niet alle raodsels om him henne bin now inienend oplost, mar ik hebbe, hoop ik, et pad wezen veur ere onderzukers om 't hiele kerwei klaor te kriegen. Dat daoromme now aldereerst de veurnaemste bronnen, daor ik deur de Heer Faber in lezen kund hebbe: de Floreenkohieren van Appelsche van 1640 tot 1850 hielemaol, en patten van die van inkelde ere Oost-Stellingwarver dörpen; de Proclamatie-, Reces- en Weesboeken van Stellingwarf-Oostaende van ± 1600-1700 en een inkelde keer ok die van Schoterlaand. 'k Hebbe hiel wat liggen laoten moeten, omreden ik d'r gien genog tied veur hadde, mar ok deurdat et me lang niet altied lokt is et oolde 17e ieuwse haandschrift te ontcieferen. Niet al-

lienig deurdat dat schrift slim is om te lezen, mar ok deurdat doe ok al lang niet elkeniene lieke mooi en dudelik schreef. Butendat bin de haandschriften deur de jaoren henne vaeks een stok vaeler wodden. D'r blift dus genog over veur de meensken die et ok es perberen willen .... As we nog niet wussen dat Hendrick Wiltinge echt bestaon het, dan kuwwe now uut zien eigen mond vernemen dat hi'j "in Appelsche geboren ende getogen is", zoas hi'jzels zegt in een rechtszaeke veur et grieteni'je-gerecht van Stellingwarf-Oostaende in Berkoop op de "sesten 8bris" (d.i. zes oktober) 1620, as hi'j him verdedigt tegen de beschuldiging van een zekere Cornelis Aebeles. Hi'j vervolgt mit "ende hem (=him, hiere Ned.zich) alle die dagen sijns leevens steeds gedragen (hier mist een woord in de tekst, mi'j docht "heeft") gelijck een goet vroom huysman ende officier toestaat ende behoort te doene". (Wiltinge doelt op et feit dat hi'j Dörprichter was). Spietig genog wo'n we niet geweer waor hi'j op 'e wereld kwam, en dat is iene van de vraogen daor nog gien bescheid op is. In 1604 kommen we de naeme van Hendrick Wiltinge - vaeke schreven as Wijltynge - veur et eerst tegen. In dat jaor en de volgende jaoren in verschillende proklamaosies angaonde de koop en verkoop van laand en in rechtszaeken, waor hi'j meerstal vanwegens zien funktie wat mit te maeken het (as anklaeger, mar soms ok as degene die anklaegd is). Et is vanzels niet te doen (en ok niet neudig) en nuum hier alle plakken daor ik de naeme Wiltinge vun, dat ik hool et op de stokmennig die mi'j et geschiktst toeleken. In meert 1604 "begeren Hendrick Wiltinge en Anna Folkertsdochter, echtelieden, boden ende consent 5) op een sathe landts met huis en hof in Hooch Appelsche gelegen." Dat moet dus de hoeve nr. 3 of 7 west hebben. Hier vaalt uut op te maeken, dat Hendrick Wiltinge al véûr 1604 trouwd was mit een Anna Folkerts. Die Anna, die ok wel Anna Folkerts-Lubbertsdochter nuumd wodt, hewwe reden veur om van an te nemen dat et een dochter van Folckert Lubberts en Rens Sijthiesdr. was, mar mien idee dat et een dochter was van een Lycklama he'k niet waor maeken kund (et zol dan een dochter west hebbén van een Folkert Lubberts, zeune van Lubbert Lyckles). Tot 1611 koj' die naemen geregeld tegen, mar

dan, op 16 april 1611, zien we Hendrick Wiltinge optreden as "legitieme voogd over mijn kinderen bij wijlen Anna Folckertsdr. in echte procreëert"; daor volgt dus uut dat ze véür die daotum wegraekt wezen moet, en dat et echtpeer kiender hadde. Wie dat weren, wo'n we pas laeter geweer, as Wiltinge uut de tied raekt is. Op 14 meert 1620 zien we de naemen Aernt Barels en Hendrick Wiltinge naost mekeer in een borgstelling. Dit was de Aernt Barels I, die trouwd was mit Magdalena van Terwische (zie 2). We weten dus dat Hendrick Wiltinge Stelling en Dörprichter in Appelsche was en dat hi'j warschienlik de grootste grondbezitter van et dörp was. Dat et gien makkelik man was, en dat hi'j niet mit iederiene altied lieke goed kon, ok mit "eigen" niet, dot ok blieken uut inkelde rechtszaeken die veur 't gerecht in Berkoop kwammen in de loop van 1620-1621. In Recesboek OSW vienen we een sententie van 6 oktober 1620, daor een klacht van Hendrick Wiltinge tegen Cornelis Aebeles in op 'e lappen komt. Die hadde him, Wiltinge, as dörprichter, slim beledigd en him alderdeegst een wonde toebrocht, deur him "met d'vuijst eenen swaren slach voor 't hooft te doen". Dat was gebeurd in de "harbarge" van Appelsche. Laeter, doe ze buten weren, hadde Aebeles him beschuldigd: du heefste Aebele Battes om 't leevent gebracht. Du heefste gedaen als een schelm ende moordenaer." Gien kleinighied, mar we kommen niet an de weet, wat d'r percies aachter zat, en wat veur reden Aebele Battes hadde om dit te zeggen. Cornelis Aebeles mos liekewel een zwaore geldboete betaelen vanwegens de belediging, wiels hi'j ok opdri'jde veur de kosten van et perces en et "meisterloon" (et doktershonorarium). Et is mi'j niet lokt d'r aachter te kommen wie die zo nuumde vermoorde Aebele Battes west hebben kan, en al liekemin wie Cornelis Aebeles was. De naemen Aebele, Batte en Cornelis kommen ommeraek vaeke veur in et Appelsche van de 17e ieuw, dat aj' gien meer gegevens hebben vaalt niet uut de pluzen wat luden as dit weren. Zo vienen we in 1640 een Wilt Battes, de bezitter van hoeve nr. 5 in Hoog Appelsche, en een Jan Battes, die tegere mit zien bruur Wilt Battes eigener was van nr. 12 (ok in Hoog Appelsche), en daorvéür nog een Batte Wilts, die o.e. laand hadde op de Appelsche maoden,

tegen Terwische an. Geert Aebeles was in 1640 eigener van nr. 15 in Aekinge.

Een soortement van "echo" van die bewuste beschuldiging van "moord" en ere smerige zaeken om Hendrick Wiltinge henne heur ie uut een ere zaeke veur et grieteni'jgerecht. Aenlik een driedubbel geval: op ien meie 1621 komt et geval Hendrick Wiltinge tegen Jacob Andries henne-weer-denne veur, en ok et geval Hendrick Wiltinge tegen Jan Andries. Et eerste gong om een beschuldiging van weerskaanten van et antaasten van de goeie naeme en ere, wiels d'r ok bi'jkwam dat d'r wonden toebrocht weren. Jacob mos de perceskosten en et "meisterloon" betaelen, mar waor et now percies omme gong, woj' niet geweer. Mar et bliekt wel uut de zaeke tegen Jan Andries, Jacob zien bruur, want daor wo'n we uut geweer hoe Hendrick Wiltinge op twintig augustus 1620, op 'e jaormaat van Berkoop, deur Jan Andries op een gemiene meniere van aachtren anvalen is; die het him "met eenen langen opsteecker" twie keer diepe wonden in de rogge toebrocht: "den eenen diep wesende twee vingers ofte vier lidt lanck" en de ere "dardehalf lidt" 6). Bi'j dat alles het de beklaegde Wiltinge nog beledigd ok: "sprekende met ronde woorden" hadde hi'j zegd dat hi'j (d.i. Wiltinge) was "eenen eerloozen moordenaar ende schelm". Dat bin haost dezelde woorden die Cornelis Aebeles in et veurige perces bruukt hadde. Veur de wonden, de belediging en de bliekber niet waormaekte beschuldiging wodt Jan Andries tot hoge geldboetes veroordield. Uut zien verdediging kriegen we meer te heuren; dan dot blieken dat zien daod bedoeld was as et betaeld zetten van wat Hendrick Wiltinge tegen Jacob Andries zegd hebben zol bi'j de hier eerder nuumde ruzie in de harbarge van Appelsche. Anleiding tot die ruzie was bliekber et feit dat Jacob neffens Wiltinge wat in 't zin hadde mit zien dochter, dat daoromme zol Wiltinge zegd hebben: "Wat d.....ls wolstu mit myn doghter doen? Dyn moeder kan 't dy wel doen, want sy is een hoere!" Doe het Jacob Wiltinge sleugen en houwd, en op zien beurt Wiltinge zien volk zó omschreven: "....dat sij luie varkens waren en roggedieven" en dat hi'jzels "een van hetzelfde soorte was!" Van alle volk dat mit disse kwesties te maeken hadde he'k allienig vienen kund, dat

Jacob Andries de eigener van de plaets nr. 1 west hebben moet, en dat die al véûr 1640 wegraekt is, want in dat jaor is de wedevrouw de eigener van de plaetse Het Hoogeveene.

(wodt vervolgd) Gerke P. Mulder

Noten.

1) MULDER, G., Groot-grondbezit in Stellingwerf-Oosteynde in de 17de en 18de eeuw. In: Driem. Bl. 24e jaorgang no.1 (1972), 23-38
2) MULDER, G.P., Van Terwisga tot Willinge Prins. Grunningen, 1974.
3) JONG, W. DE, Appelsche. In: Fryske Plaknammen no. X (1957), 59-78
4) Wiltinge(r)weg. De straote die d'r op 't ogenblik is het mit de oolde niks te maeken.
5) "boden ende consent begeren": Dit is de uutdrokking die altied bruukt wodde bi'j et verzuuk om de lanen die verkocht wodden mossen te "proclameren", en om et goedvienen te geven veur de verkope. Et goed mos drie zundaegen aachter mekeer "proclameerd" (dat is dus "ofkondigd") wodden "aen de karkedeure" van et dörp daor et lag, en ok drie weken aachtermekeer bi'j et grieteni'jgerecht. In de proclamaosieboeken staot dan an de kaante angeven: eerste gebod, twiede gebod en dadde gebod, mit de daotums d'r bi'j. Wi'j kennen zoks nog van "onder de geboden(s) staon" bi'j ondertrouw.
6) Lid(t). Nargens he'k een verklaoring vienen kund veur die lengtemaot. 't Liekt d'r op dat die allienig mar in Stellingwarf bruukt wodde. De betekenis liekt wel dudelik te wezen: et is een maot van dezelde soorte as bi'jglieks doeme, vinger, en voete en zo wat henne.

Sunderklaos

zit al weer op 't peerd, en hi'j steunt vanzels et wark van de Stellingwarver Schrieversronte, want hi'j kocht een boek of een plaete as Sunderklaoskedo! Of hi'j maekt iene lid die toch al wel belangstelling hadde!

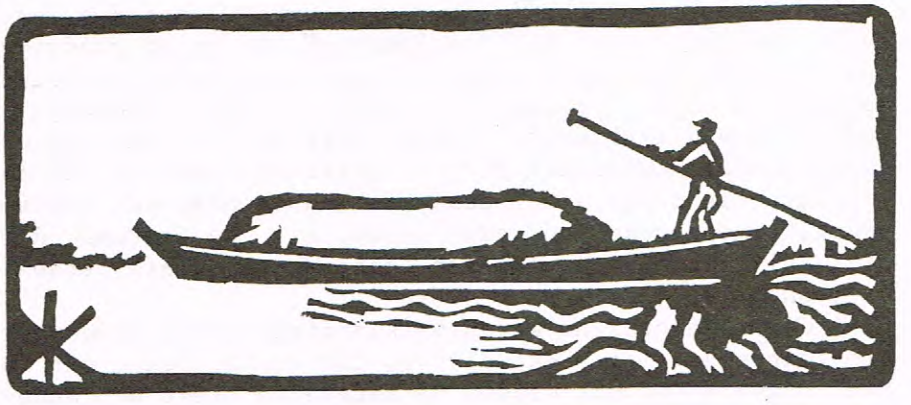

Lino van Dirk Kerst Koopmans De Scheene

Van huus en hiem:
De brogge

De brogge gaot eupen as ik d'r an lopen kom. D'r lag een oold vrachtschip veur. Et was niet meer in gebruuk veur vracht, dat koj' zo wel zien, et was bruun van de roest. Op et schip ston een neger te praoten mit de broggewaachter. Et was nog niet zoe'n mederne brogge, mar iene die dri'jd wodden mos. Et was midden in de stad, hi'j hoefde niet al te vaeke eupen, dat zodoende daenk'. De broggewaachter dot an beide kaanten van de brogge een roodwit ketten over de diek. Et verkeer moet stoppen. Een peer auto's blieven even staon, mar as ze zien dat et nog wel een tied duren kan, gaon ze een ere route langes. D'r blieven ok een peer auto's staon. Dat bin de meensken die dit zo staorigan nog mar zeldzem veurkommend schouwspel wel es bekieken willen. Zo kuj' de haostigen onderscheiden van degenen die et heur an tied doen. De meersten rieden dus deur! Ik blief staon te kieken en leun mit de rogge tegen et stienen husien dat bi'j de brogge staot. De groep waachters wodt groter. Een man en een vrouw, twie vrouwlu die krek om bosschoppen zullen, wat schoelejongen. De broggewaachter lopt naor de midden van de brogge en pakt een soort 'slinger'. Even laeter nog iene. Die wo'n in een peer gatten steuken en de man begint te dri'jen. Et wil eerst niet zo best, mar as de brogge gang krigt, gaot et haost vanzels. De boot begint al te veren. De meensken om mi'j henne hebben et d'r over dat de boot niet best meer is en praoten over de schipper. De jongen speulen mit et roodwitte ketten. De brogge is now op zien veerste staand, dat wil zeggen in et verlengde van et waeter tussen de paolen. Et schip is intied al halfweg de brogge en de schipper stikt de haand op. Ik lees een bod op 'e brogge: 'beparkte eupenstelling, alliend nao tillefonisch overleg'. Krek wa'k docht hadde. Twie menuten laeter is et schip deur de brogge henne. De broggewaachter begint weer te dri'jen, krek as zopas, eerst muuizem. Laeter gaot et zomar. De schoelejongen hebben et now wel bekeken en wo'n

ongeduldig. Iene gaot onder 't ketten deur. De broggewaachter zicht et drekt. "Weeromme ieje!" zegt hi'j, "douk kriej' de voete d'r tussen." De brogge is nog niet dichte, et geveer bestaot nog. Even laeter is de weg weer slicht. De broggewaachter blift de baos, niet iene maekt de kettens los. Hi'j legt de twie slingers over de railing van de brogge. Iederiene kikt en blift rustig staon. Dan lopt de man naor de iene kaant van de brogge en dot et ketten los. Fietsers en lopers kommen de brogge op. Et ketten an oonze kaant is nog niet los. De broggewaachter maekt gien haost, de meensken blieven veur et ketten staon. Dan komt hi'j d'r rustig an lopen. Een man mit een aktetasse dot et ketten los, krek even veur dat hi'j d'r bi'j is. Wat zal hi'j doen? Weer zo uutvalen, krek as bi'j die schoelejonge? De baos moet toch zels de kettens losmaeken. Hi'j bedaankt de man, ik had wat eers verwaacht. Ok van oonze kaant kuwwe d'r now weer over. De vrouwlúden mit de bosschoppetassen blieven bi'j him staon en vraogen waor et schip henne moet in de stad. „D'r wodt een groot zeilschip van maekt," heur ik. Dan loop ik deur. Ik heb geneuten. Geneuten van de broggewaachter, van et volk dat zo rustig bleef, van et hiele gebeuren om me henne. Ik daenke inienend: d'r is nog tied.

Harmen Houtman

Dieltie darbeid

Is dit ni et weer z
oe'n mooi veurbeeld
van dielt iedarbeid

har men

Paradieselik

Zoe'n mooie middag an et waeter
kiek ik mi'j seins de ogen uut,
vlak veur mi'j 't kabbelig geklaeter
en om mi'j 't bluuiend fluitekruud...

Et grös is gruun, ondaanks de dreugte,
een stille reiger aost op vis,
et valkien speurt van-uut zien heugte
of d'r misschien een moesien is...

Et meer pronkt mit de witte zeilen
en rood gestreepte Bolle Jan's...
Een steerntien weenskt mi'j vere mijlen
mar daor trek ik mi'j niks van an.

De peerdebloem' die vleden weke
nog zaacht' en geel te bluuien ston
(zien tied is bliekber al verstreken)
is now een witte pluusballon.

Mar dotter brengt een bliede tieding,
ze is d'r nog, dat pronkjewiel!
En naost et rood van frisse zuring
zet ze opni'j de weide in 't geel...

Et hondsdraf en de schaopebloempies
die zorgen veur een eigen plak...
Ze bin zo simpel en zo fienties,
toch kriegen zi'j ok heur gerak.

Een liester komt wat waeter drinken
en nemt ok eventies een bad...
'k Zie druppels op zien veren blinken,
hi'j floddert raek, in 't zwatte pak!

Hi'j gaot veur mi'j een lietien zingen...
Et klinkt zo zuver en zo blied'
't Gaot over hiel biezundere dingen,
een ode an et Gieters Wied'.

Peggy Klinkhaemer

Botterfebriek

Et is de laeste jaoren een hiel geduvel,
in en rond de zuvel.
Melkplasse en botterbarg wo'n al mar groter
en de E.E.G. is hierbi'j de promoter.
Veul febrieken bin verdwenen
en oold Steggerde schopten ze veur de schenen.
Nao roem zeuventig jaor bestaon
is et mit de "Toekomst" gedaon
en bin de boeren op Wolvege zien "Takomst" overgaon.
Zo kwam d'r een aende
an de zuvelvervuiling van Vaort en Lende.
Dommiet staon de bussen niet meer in 't gelid
want de melkrieders holen op mit heur rit.
De melkbussen staon now leeg bi'j pattikelieren
om gangen en tunen op te sieren.
De melkauto ridt now veur
en de chefeur meldt him an de baanseldeur'.
De tankauto wodt ansleuten zonder meleur
en lekkende zi'jen kommen niet meer veur!
De melkslieter krigt et zaachies an minder drok
want de supermark knaegt an zien bestaonsgelok.
Keze, vla en alderhaande margerine
liggen tegenworig gekoeld in de vitrine.
Bri'j-man en perdukten bin meer en meer steriliseerd
en dat is veur et dörp hiel wat weerd.
't Blauwe bussien mit soepenbri'j
komt niet meer veur in de zuvelri'j.
De melk wodde minder vet
en de extra uutbetaelings, de zonuumde "potties" in vaaste bedregen ommezet.
Kalverschetser en moonsternemer hebben et amper meer an tied want ze bestrieken een hieltied groter woddend gebied.

D'r klinkt treurmeziek uut de botterfebriek!

De febriekspanen bin now in antiqairshanen.

Gelokkig is et dörp veur leegstaand bespeerd
en hopelik wodt de stoommesiene hier in een museum beweerd.
Ondertussen blift de bevolking beni'jd
naor de kommende warkgelegenhied...

Willem de Vries

Lino van Dirk Kerst Koopmans

Veurjaor

achttien meert,
vanmorgen het et nog sni'jd,
mar now, now 't alweer aovend is,
now wodt et weer wat beter,
't veurjaor komt d'r an.

't schaop aachter,
het krek twie jonge laomer brocht,
't jonge leven, 't is d'r weer,
mar niet bi'j mi'j,
't veurjaor komt d'r an.

oons laand,
oons kaampien aachter 't huus,
ligt onder sni'j,
de sni'jklokkies d'r boven,
't veurjaor komt d'r an.

al dat jonge leven,
't schaop dat laomt,
de voegel legt,
'k begriep et niet,
't is einliks ja nog winter.

Knilli.

Regen

Et was zo mooi vandemiddag,
de zunne scheen, et was straolend weer,
mar doe wodde et donkerder,
et begon al wat te miggelen.
In de veerte za'k 'n regenboge,
ik had mien raem een aentien eupen,
en daor begon de storm.
Ik kreeg mit muuite 't raem weer dichte,
et lokte en krek op 'e tied.

En now regent et,
buten, mar ok binnen,
binnen bi'j mi'j
Buten wodt alles schone wasken,
bi'j mi'j ok naor ik hope.
Alle muuilikheden die in mien heufd weren,
ze wo'n votspuuld.

In 't westen klaort et al weer op,
alles is weer schone.
Et wodt weer zunnig,
krek as in mi'j.
Et is goed zoe'n regenbujje,
regende 't mar altied.

Knillis

Gien uutzicht

ie moe'n je holen bi'j waj' hebben
lödt 'n gezegde,
mar ik heb niks.
zol d'r dan gien iene wezen
die ok gien uutzicht het,
of bin ik de ienigste
mit blienen veur de raemen?

Knillis

Nije uutgiften in et Stellingwarfs

Naodat van Peggy Klinkhaemer van 't veurjaor Sprokkels en Spraankels uutkwam, en van Fokke van Lute Her en der deur et oolde Wolvege, is d'r in de maond oktober een hiele riegel ni'je uutgiften loskommen. Veur elk wat wils, zuwwe mar rekenen. Aldereerst is daor Hendrik Vondeling zien Haarm en Maatien. Boerken in goeie en minne jaoren, roman uut et Stellingwarver boereleven van de crisisjaoren as vervolg op de roman Haarm, daor de schriever zoe'n cucces mit hadde en het. Disse "twiede Haarm" mag vanzels gien iene missen! Mit tekenings van H.J. van Veen, 176 bladzieden dikke, een stevige pocket veur mar *f* 13,00. In Mien wegen bin duustere paeden. Oolde verhaelen uut Stellingwarf brocht Wube Lamers van de Kuunderwal twienenvieftig van zien mooiste verhaelen bi'j mekeer. Deur zien verhaelen zit feitelik een belangrieke brok infermaosie over de geschiedenis en et volksleven van veur de oorlog henne. Drs. Jurjen van der Kooi maekt een stokmennig opmarkings, o.e. over et veurkommen argens eers n.a.v. die verhaelen in dit boek die neffens volkskundige normen volksverhaelen hieten meugen. Henk Bloemhoff vertelt wat over de schriever en zorgde veur een woordelist. Pennetekenings: Sietske A. Bloemhoff; 176 blz., *f* 13,00. Nao de eerste Stellingwarver bundel (mit 'zeggies') van Oene Bult, lat de Schrieversronte now van disse auteur verschienen de dichtbundel Eupenings. De gedichten bin as 'vri'j' te beschouwen. Pattie d'r van stonnen eerder in De Ovend of in ere tiedschriften. De bekende Dirk Kerst Koopmans illustreerde de bundel. Pries: *f* 6,90; 48 blz. Ok disse Schrieversronte-uutgifte wodde deur Van der Meer in Oosterwoolde drokt. Bi'j de plaete-uutgeveri'je Universe in Liwwadden verscheen de twiede L.P. van Henk en Sietske Bloemhoff, die disse keer hulpe kregen van Anja de Jong (zang; Wolvege), Sjaak Marinus (trommen; Spange), Eddie de jonge (basgit.), Roel Meulenbeld (bas en el. git.; beide uut Grunningen) en Jacques Bronsema (vioele; Delfziel). Op disse L.P. o.e. de nrs. Kom weeromme, Jaorgetiedenronte, De laeste reize, Alpenlied, Vlochtelingen en twie traditionele nommers:

Mien vader zee en Doe Jan nog mit zien moeder huusde. In de maond december verschient warschienlik van Harmen Houtman de dichtbundel Weerzien, mit èn traditionele èn vri'jere gedichten. Houtman, die zien wark o.e. publiceerde in De Pennevogel, De Ovend, et Fries Landbouwblad, mar ok in blaeden in Noordwest-Overiesel, brocht in totaal een keuze van veertig gedichten hier bi'j mekeer. Mit eigen omslagontwarp van de dichter, en drokt bi'j Van der Meer kost disse Schrieversronte-uutgifte ƒ 6,90.
Alle leden van de Stellingwarver Schrieversronte en lezers van De Ovend kregen half oktober de boekekraante Twie pond 'n stuver in de busse. Die Stellingwarver boekekraante van 16 pag. verscheen in een oplaoge van 21.000 ex. Aj'm de boekekraante deur wat veur oorzaeke ok niet kregen hebben: doe et bureau van de Stellingwarver Schrieversronte even bericht: Postbusse 138, 8430 AC Oosterwoolde, till. 05160-4533.

Wi'j daanken de Bondsspeerbaank Gerdiek nog es veur heur steun bi'j et uutgeven van Mien wegen bin duustere paeden en de Rabo-baank in Oosterwoolde veur de steun veur Haarm en Maatien!

Red.

Dimensie

is een Nederlaanstaelig tiedschrift uut België. De Stichting Dichtersgroep Dimensie geft elk jaor ni'je dichters, of dichters die nog 'onderwegens' binnen, een kaans. Zels numen ze heur wark: "Een poging om inzicht te verschaffen hoe poëzie in allerlei stadia thans werkzaam is." Oons bureau gaf op verzuuk de naemen en adressen deur van een stokmennig dichters, dat in de keurige bundel staot Schoelplak van Johan Veenstra, doomnieswark en haiku van Oene Bult, en et bekende Waeternimf van Jan van Overtjonger. De 100 ni'je dichters die an bod kommen bin veur de rest Nederlaanstaelig (in disse bundel in alle geval); et bin inderdaod naemen die nog niet botte bekend binnen. Honderd nieuwe dichters 6, bi'j mekeer brocht deur Jan Biezen. Z.p., 1980. Pries: ƒ 18,--; ie kun 't boekien bestellen bi'j de boven nuumde stichting, Hoge Duin en Daalseweg 31, 2061 AE Bloemendaal.

Red.

Sutelaktie

Bi'j de foto: Henk Kroese en Rob Sloot as sutelders bi'j de weg. Morgens wol et niet zo best, mar middags gongen ze op Berkoop an, waor as dit plaetien maekt is deur Martin van Nieuwenhoven (NOS/Anpakken). Ze brochten in iene middag veur 600 gulden bi'jkeer.

Zesde cursus Stellingwarfs 1

Now al weer veur de zesde keer zal d'r in et winterseizoen een cursus Stellingwarfs I dri'jen. Krek as eerder wodt de cursus weer in Berkoop holen. Disse keer kun de cursisten d'r over mit praoten as et op een aovend, een morgen of op een middag wodt.

Behalven lezen en praoten in et Stellingwarfs komt ok et schrieven van et Stellingwarfs an de beurt. Bi'j dat alles wodt d'r verteld en praot over et wark van Stellingwarver dichters en schrievers. De heren J. Veenstra en J. W. Nijholt geven die lessen, Sietske Bloemhoff geft weer een peer uren kreatief schrieven - "tael-spullegies" zeg mar - en Rient Menger en Geert Lantinga brengen weer een peer lessen over de historie van Stellingwarf. De cursus wodt ofsleuten mit een "slotles"; dan kun de cursisten heur getuugschrift haelen. Et cursusgeld is *f* 35,--. Opgeven bi'j oons bureau kan nog krek!

Red.

Hooltgravure van D.K. Koopmans

´k Was as een jonge god

'k Was as een jonge god,
en oons gelok
zol zonder aende wezen,
een warvelende vlinder
die veerder as de zunne
vliegen zol,
en overdreven driest
vleug ik d'r aachteran.

Mar mien vleugels
bin verschruuid,
en krek as Icarus
verdronk ik in de zee,
een zee van zelsbeklag
en stille ofgeunst.

Now liekt gelok
veul veerder as de zunne,
een dauwdrup in de morgen,
een koppel wintergaanzen
onderweg in de aovend,
ze numen jow naeme.

Johan Veenstra

de ovend

een uutgifte van de Stellingwarver Schrieversronte,
Postbusse 138, 8430 AC Oosterwolde
till. 05160-4533

Adm.: Johan Veenstra, Binnenweg 3, Nijeholtpade

Red.: Henk Bloemhoff, Bovenweg 15a, Nijeberkoop

„De Ovend" komt ien keer in de twie maonden over de heerd
bi'j de leden van de Stellingwarver Schrieversronte
Lidm./ab. (tegere) kost f12,50 in 't jaor

Baankno. 29.98.07.711
Girono. 831523 van de Coöp. Voorschotbank Oldeberkoop
t.g.v. Stellingwarver Schrieversronte no. 711